

Số: 705/BC-SCT

Thanh Hoá, ngày 13 tháng 7 năm 2015

BÁO CÁO
Trả lời chất vấn tại kỳ họp thứ 13, HĐND tỉnh khóa XVI
(Ngày 15 tháng 7 năm 2015)

Theo yêu cầu của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh tại văn bản số 258/CV-HĐND, ngày 03/7/2015 về việc chuẩn bị nội dung trả lời chất vấn tại kỳ họp thứ 13, HĐND tỉnh khóa XVI, Sở Công Thương trả lời 2 câu hỏi:

Câu hỏi thứ nhất: Tại kỳ họp thứ 4, HĐND tỉnh khóa XVI, Giám đốc Điện lực thanh hóa đã trả lời chất vấn về tình trạng hệ thống đường dây điện, trạm biến áp nhiều nơi đã xuống cấp, không đủ tải nhưng chưa được đầu tư, nâng cấp, dẫn đến chất lượng điện thấp; cắt điện nhiều khi không báo trước.

Tuy nhiên, tình trạng nêu trên vẫn chưa có nhiều chuyển biến; việc hoàn trả vốn đầu tư lưới điện hạ áp nông thôn do nhân dân đóng góp đến nay vẫn chưa được giải quyết triệt để. Với trách nhiệm là cơ quan tham mưu cho UBND tỉnh quản lý về lĩnh vực này, đề nghị đồng chí Giám đốc sở báo cáo rõ thực trạng, nguyên nhân, trách nhiệm cụ thể và giải pháp khắc phục trong thời gian tới.

Câu hỏi thứ hai: Hiện nay, một số chợ trên địa bàn tỉnh được đầu tư xây dựng đã xong nhưng không có người đến họp, gây lãng phí ngân sách nhà nước và của nhà đầu tư. Với trách nhiệm là cơ quan tham mưu cho UBND tỉnh về lĩnh vực này, đề nghị đồng chí Giám đốc sở báo cáo rõ thực trạng, nguyên nhân, trách nhiệm cụ thể và giải pháp khắc phục.

Kính thưa Hội đồng tỉnh, tôi xin được báo cáo trả lời, làm rõ 2 câu hỏi trên như sau:

I. Câu hỏi 1:

Ý thứ nhất của câu hỏi: Về chất lượng điện, cắt điện không thông báo trước:

Trên địa bàn tỉnh hiện nay có 4 hệ thống lưới điện, gồm:

- Lưới điện 220kV: Với tổng số 466,38 km đường dây 220kV, 03 Trạm biến áp 220kV với tổng công suất 750MVA.

- Lưới điện 110kV: Với tổng số 527,24 km đường dây 110kV và 20 trạm biến áp 110kV có tổng công suất là 1.057MVA (Trong đó có 06 trạm biến áp chuyên dùng).

- Lưới điện trung áp: Với tổng số 6.084,4 km đường dây trung áp (Trong đó có: 3.261,4 km đường dây 35kV; 303,6 km đường dây 22kV; 2.372,9 km đường dây 10kV và 146,3 km đường dây 6kV. Công ty điện lực Thanh Hóa quản

lý 5.292,2 km, còn lại là của các đơn vị quản lý điện khác); 5.726 trạm biến áp phân phối, với tổng dung lượng 1.373MVA. Công ty điện lực Thanh Hóa quản lý 3.735 trạm biến áp trung gian với tổng dung lượng 727,4 MVA và 28 trạm biến áp trung gian với tổng dung lượng 209,5MVA.

- Lưới điện hạ áp 0,4kV: tổng số 10.513 km.

Nhìn chung, hệ thống lưới điện hiện nay cơ bản đáp ứng đủ điện cho sản xuất và sinh hoạt. Tuy nhiên, có một số nơi hệ thống này đã xuống cấp, làm cho chất lượng điện thấp, ảnh hưởng đến sản xuất và sinh hoạt. Nguyên nhân chủ yếu là:

- Việc đầu tư mới, nâng cấp cải tạo hệ thống lưới điện chưa đảm bảo theo Quy hoạch phát triển điện lực tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2011 – 2015 có xét đến 2020 đã được Bộ Công Thương phê duyệt; tiến độ đầu tư một số trạm biến áp 110kV và các trạm biến áp phân phối còn chậm, như trạm 110kV ở Thiệu Hóa, Thạch Thành.....

- Tốc độ đô thị hóa của tỉnh ta nhanh, dẫn đến nhu cầu sử dụng điện tăng đột biến nên hạ tầng về điện (Như: Đường dây trung áp, trạm biến áp và lưới điện hạ thế) bị quá tải. Trong khi đầu tư, nâng cấp lại không theo kịp.

- Lưới điện hạ thế nông thôn được đầu tư từ lâu, bán kính cấp điện trung bình từ (3-4)km, do nhiều đơn vị đầu tư và từ nhiều nguồn vốn khác nhau, dẫn đến tổn thất điện năng cao, trung bình trên 20%; sau khi tiếp nhận, các tổ chức quản lý, khai thác điện nông thôn cũng đã có đầu tư, nâng cấp nhưng vẫn chưa đáp ứng nhu cầu.

- Vốn đầu tư của các Công ty cổ phần, các hợp tác xã rất hạn chế, nên việc đầu tư chưa đồng bộ và chưa được nhiều.

- Quá trình thi công các công trình đầu tư xây dựng hạ tầng kỹ thuật, nhất là khu vực thành, thị, có một số đơn vị nhà thầu đã vi phạm hành lang an toàn lưới điện, gây sự cố mất điện, đôi khi là mất trên diện rộng, làm cho việc cung ứng điện bị gián đoạn.

- Sáu tháng đầu năm nay, do thời tiết nắng nóng kéo dài, nhu cầu sử dụng điện tăng đột biến, dẫn đến quá tải một số trạm biến áp (thiết bị bảo vệ Atomat tự động cắt...) gây mất điện cục bộ ở một số khu vực thành phố, thị xã và nông thôn, ảnh hưởng đến đời sống và sinh hoạt của nhân dân.

Trách nhiệm của sở Công Thương và giải pháp khắc phục:

Sở Công Thương thường xuyên theo dõi và nắm bắt tình hình điện trên địa bàn toàn tỉnh, chủ trì, phối hợp với các đơn vị kinh doanh điện, tham mưu cho Chủ tịch UBND tỉnh phương án cấp điện ưu tiên cho các đơn vị sản xuất, đồng thời đảm bảo điện sinh hoạt cho người dân. Song song với đó, Sở đã triển khai thực hiện một số nhiệm vụ, giải pháp cụ thể sau:

- Một là: Đôn đốc Tổng Công ty truyền tải điện Miền Bắc, Tổng công ty điện lực Miền Bắc phải khẩn trương đầu tư hệ thống lưới điện 220kV, 110kV và lưới điện trung áp theo tiến độ quy hoạch đặt ra, cụ thể là:

+ *Về lưới điện 220kV*: Đầu tư xây dựng mới đường dây 220kV, đảm bảo quy hoạch, xây mới thêm các trạm biến áp 220kV Bỉm Sơn, công suất (1x125)MVA, nâng cấp 02 để trạm biến áp Ba chè, Tĩnh Gia, công suất (2x125)MVA lên (125+250)MVA.

+ *Lưới điện 110kV*: Đầu tư xây dựng mới 03 trạm 110kV, gồm: Bỉm Sơn, công suất (1x63)MVA, Fercom Thanh Hóa trong KKT Nghi Sơn, công suất 49,3MVA; đang triển khai đầu tư xây dựng 05 trạm 110kV ở các địa điểm gồm: Bãi Trành, Tây Thành phố, Xi măng Long Sơn, Cẩm Thủy, Tĩnh Gia 2;

+ *Lưới điện trung thế*:

Xây dựng mới đường dây trung thế: 972/1.018km theo quy hoạch, đạt 95%.

Cải tạo, nâng tiết diện đường dây trung thế: 599/683km theo quy hoạch, đạt 87,7%.

Xây dựng mới 1.117/2.098 trạm biến áp phân phối theo quy hoạch, với tổng dung lượng 242/419MVA theo quy hoạch, đạt 53%.

Cải tạo, nâng công suất 355/797 trạm biến áp phân phối, với tổng dung lượng 118/175MVA theo quy hoạch, đạt 44,5%.

+ *Lưới điện hạ thế*:

Xây dựng mới và cải tạo đường dây hạ thế: 67.411/1.860 km theo quy hoạch, đạt 360%.

Xây dựng mới và cải tạo hạn chế: 282.173/175.690 công tơ theo quy hoạch, đạt 160%.

Như vậy, việc đầu tư phát triển hệ thống lưới điện trên địa bàn tỉnh, cơ bản đảm bảo theo Quy hoạch phát triển điện lực tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2011 - 2015 có xét đến 2020, đáp ứng đủ nguồn và lưới điện cho nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn tỉnh.

- Hai là: Chỉ đạo Công ty Điện lực Thanh Hóa, các Tổ chức quản lý, kinh doanh điện theo trách nhiệm được giao. Hằng năm phải lập kế hoạch đầu tư mới, nâng cấp, cải tạo lưới điện để đảm bảo an toàn cho vận hành, quản lý kinh doanh điện.

Trong giai đoạn từ tháng 7/2012 đến 12/2014, Công ty điện lực Thanh Hóa đã đầu tư xây dựng mới, cải tạo nâng cấp đường dây trung thế, trạm biến áp và đường dây hạ áp, với tổng mức đầu tư đạt khoảng **936,5** tỷ đồng; 6 tháng năm 2015, Công ty đang thực hiện đầu tư 35 dự án chống quá tải lưới điện phân phối, với tổng mức **219,4** tỷ đồng.

Tuy nhiên, hệ thống lưới điện đã được Công ty Điện lực Thanh Hóa đầu tư nâng cấp, cải tạo nhưng vẫn thiếu tính đồng bộ nên một số nơi lưới điện trung áp và các trạm biến áp vẫn trong tình trạng quá tải cục bộ, tổn thất điện năng còn cao, trung bình trên 10,6% (cả nước tổn thất điện năng bình quân ở mức 8%), chất lượng điện chưa đáp ứng được yêu cầu, như: Lưới điện thành phố Thanh

Hóa; lưới điện một số xã xa trung tâm của các huyện, trong đó có xã Xuân Phú, huyện Thọ Xuân như báo, dài vừa phản ánh vừa qua....

Các Công ty CP xây lắp Điện lực, Công ty CP quản lý kinh doanh điện và Công ty cổ phần bê tông đã đầu tư cải tạo, nâng cấp lưới điện hạ thế của 116 xã, với tổng mức đầu tư đạt xấp xỉ 144 tỷ đồng. Tuy nhiên, một số xã như: xã Hợp Lý, xã Tiến Nông, huyện Triệu Sơn, xã Thạch Bình, huyện Thạch Thành, xã Triều Dương, xã Hải Nhân huyện Tĩnh Gia, xã Quảng Khê, huyện Quảng Xương..... bán kính cáp điện còn xa, khoảng (2,5 – 3,5)km, nên tổn thất điện năng trung bình vẫn ở mức khoảng (12-13)% , chất lượng điện áp chưa đảm bảo theo quy định, chưa đảm bảo tiêu chí về điện trong xây dựng nông thôn mới.

- Ba là: Thường xuyên tuyên truyền sử dụng điện tiết kiệm hiệu quả trong nhân dân, hạn chế sử dụng đồng thời các thiết bị sử dụng điện vào giờ cao điểm.

- Bốn là: Tăng cường kiểm tra hoạt động điện lực của các tổ chức, cá nhân vi phạm, xử lý kịp thời các vi phạm theo quy định.

- Năm là: Yêu cầu Các đơn vị khi thi công gần với hệ thống lưới điện, phải có thỏa thuận với đơn vị quản lý vận hành lưới, để giảm thiểu sự cố mất điện, an toàn cho người và thiết bị.

- Sáu là: Xây dựng kế hoạch đầu tư cải tạo nâng cấp hệ thống lưới điện đảm bảo nhu cầu cấp điện phục vụ sản xuất và sinh hoạt của nhân dân 11 huyện miền núi tỉnh Thanh Hóa đến năm 2020 (Đã được Chủ tịch UBND tỉnh phê duyệt).

- Bảy là: Hàng năm đề xuất danh mục cấp ưu tiên khi thiếu nguồn cho các đơn vị, doanh nghiệp sản xuất kinh doanh (năm 2015, trên cơ sở đề nghị của sở Công Thương, Chủ tịch UBND tỉnh đã ra văn bản số 2903/UBND-CN ngày 03/4/2015, chỉ đạo Công ty điện lực Thanh Hóa thực hiện).

- Tám là: Chỉ đạo Công ty điện lực Thanh Hóa thường xuyên kiểm tra, xử lý các sự cố về điện, giảm thiểu thời gian mất điện của các doanh nghiệp và sinh hoạt của nhân dân.

- Chín là: Triển khai lập quy hoạch phát triển điện lực tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2016 – 2025 có xét đến 2035, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt.

- Mười là: Triển khai dự án cấp điện nông thôn tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2013- 2020, thuộc 10 huyện miền núi, đảm bảo cấp điện cho 131 thôn bản. Dự án có quy mô đầu tư: 275,5km đường dây trung thế, 318,6 km đường dây hạ thế và 122 trạm biến áp, 9.638 công tơ với tổng mức đầu tư 711,124 tỷ đồng. Năm 2015, vốn ngân sách Trung ương cấp 20 tỷ đồng, đầu tư cấp điện cho 03 xã: xã Tèn Tần, xã Tam Chung huyện Mường Lát và xã Na Mèo huyện Quan Sơn. Để đảm bảo mục tiêu đến năm 2020, 100% các hộ được dùng điện.

Đối với ý kiến phản ánh việc cắt điện nhiều khi không báo trước:

Theo quy định tại Thông tư số 30/BCT, ngày 14/11/2013 của Bộ Công Thương về quy định điều kiện, trình tự ngừng, giảm mức cung cấp điện, được quy định như sau:

- Đối với trường hợp ngừng, giảm mức cung cấp điện khẩn cấp do một trong các nguyên nhân sau: Do sự cố xảy ra trong hệ thống điện, có nguy cơ sự cố, mất an toàn cho người, thiết bị và hệ thống điện, do thiếu công suất dẫn đến đe dọa sự an toàn của hệ thống điện, do sự kiện bất khả kháng...., thì trong thời hạn 24h, kể từ thời điểm thực hiện ngừng, giảm mức cung cấp điện, bên bán điện phải thông báo cho bên mua điện biết theo hình thức thông báo đã được hai bên thỏa thuận trong hợp đồng mua bán điện và thời gian dự kiến cấp điện trở lại.

- Đối với trường hợp ngừng, giảm mức cung cấp điện không khẩn cấp do một trong các trường hợp sau: Theo kế hoạch của bên bán điện khi có nhu cầu sửa chữa, bảo dưỡng, đại tu, xây lắp các công trình điện và các nhu cầu khác cần phải cắt điện, thì bên bán điện phải thông báo trước cho bên mua điện trước thời điểm ngừng, giảm mức cung cấp điện ít nhất là 05 ngày, cụ thể như sau:

+ Gửi thông báo bằng văn bản hoặc thông báo bằng hình thức khác đã được hai bên thỏa thuận trong hợp đồng mua bán điện cho khách hàng có mức sử dụng điện trung bình trên 100.000kWh/tháng và khách hàng sử dụng điện thuộc diện quan trọng khác biệt.

+ Thông báo trong 03 ngày liên tiếp trên phương tiện thông tin đại chúng đối với các tổ chức cá nhân còn lại.

Trong thời gian qua, quy định này cơ bản được thực hiện. Tuy nhiên, tình trạng cắt điện mà không thông báo trước hoặc đã thông báo mà người sử dụng điện vẫn không biết vẫn còn xảy ra. Nguyên nhân có nhiều, song có một số nguyên nhân cơ bản sau:

- Một là: Trong quá trình thi công xây dựng hạ tầng kỹ thuật đô thị các đơn vị thi công đã vi phạm hành lang an toàn lưới điện, đào vào đường cáp ngầm gây mất điện trên diện rộng (Ví dụ như: Ngày 03/01/2015 xe chở hàng Công ty Phú Gia húc đổ cột 17 lô 474 trạm 110kV Thanh Phố làm mất điện Khu Công nghiệp Lễ Môn, ngày 16/6/2015 tại khu Nam thành phố Thanh Hóa, nơi đơn vị Tập đoàn FLC thi công ép cọc bê tông gây đứt cáp ngầm 22kV làm mất điện Khu Nam thành phố.....).

- Hai là: Trong thời gian qua do nắng nóng kéo dài, nhu cầu sử dụng điện tăng đột biến (Ví dụ: Ở khu vực đô thị, các gia đình đều lắp thêm từ một đến 2, 3 máy điều hòa; ở khu vực nông thôn, hầu hết các gia đình đều có gắng lắp đặt máy điều hòa để đảm bảo điều kiện sống) dẫn đến quá tải các trạm biến áp, làm cho Automat tự động liên tục cắt... gây mất điện cục bộ ở một số khu vực đô thị và nông thôn ảnh hưởng đến đời sống và sinh hoạt của nhân dân.

- Ba là: Có một số Điện lực huyện, thuộc Công ty Điện lực Thanh Hóa thực hiện đóng, cắt điện đôi lúc không đảm bảo đúng quy định, chưa thông báo liên tục 03 ngày trên phương tiện thông tin đại chúng.

Thực trạng trên, Sở Công Thương đã kịp thời nắm bắt thông qua kiểm tra phát hiện, thông qua phản ánh của đơn vị sử dụng điện và cử tri trong tỉnh, vì vậy, Sở Công Thương đã tăng cường công tác chỉ đạo, cụ thể như sau:

- Chỉ đạo Công ty Điện lực Thanh Hóa, Các Công ty cổ phần xây lắp điện lực, Công ty cổ phần quản lý kinh doanh điện và Công ty cổ phần bê tông... thực hiện ngừng, giảm mức cung cấp điện phải tuân thủ quy định theo Thông tư số 30/BCT, ngày 14/11/2013 của Bộ Công Thương.

- Chỉ đạo và yêu cầu Công ty Điện lực Thanh Hóa, các đơn vị kinh doanh điện, bố trí lực lượng trực 24/24 giờ trong những ngày nắng nóng, thường xuyên kiểm tra, kịp thời xử lý các sự cố về điện, giảm thiểu thời gian mất điện của các doanh nghiệp và sinh hoạt của nhân dân.

- Thường xuyên kiểm tra nhắc nhở các đơn vị thi công gần với hệ thống lưới điện phải đảm bảo an toàn cho hệ thống điện, kiểm tra văn bản thỏa thuận với đơn vị quản lý vận hành lưới. Kiên quyết xử lý các đơn vị để xảy ra sự cố.

- Thường xuyên kiểm tra, xử lý và chấn chỉnh việc thông báo ngừng, giảm mức cung cấp điện của các Tổ chức quản lý kinh doanh điện trên địa bàn tỉnh.

- Chỉ đạo các huyện, thị xã, thành phố phối hợp với ngành điện trong xử lý hành lang, kiểm và xử lý các hành vi, vi phạm sử dụng điện.

Ý thứ 2 của câu hỏi : Về hoàn trả vốn đầu tư lưới điện hạ áp nông thôn, theo Thông tư 32/TTLB BTC-BCT (trước đây Thông tư 06):

Trong tổng số 579 xã trên địa bàn tỉnh ta đang sử dụng điện hiện nay thì các Tổ chức quản lý điện nông thôn như: Công ty CP quản lý kinh doanh điện Thanh Hoá, Công ty CP xây lắp điện lực Thanh Hoá, Công ty CP bê tông và xây dựng Thanh Hoá, một số Công ty CP và TNHH và một số HTX dịch vụ điện năng quản lý 183 xã (các xã này không thuộc diện phải bàn giao theo TT32):

Các tổ chức quản lý kinh doanh điện nông thôn quản lý 183 xã này, hoạt động theo đúng quy định, đáp ứng cơ bản nhu cầu sử dụng điện của nhân dân trên địa bàn và đã thực hiện xong công tác hoàn trả vốn đầu tư lưới điện hạ áp nông thôn cho các địa phương.

Riêng Công ty Điện lực Thanh Hoá tiếp nhận, quản lý bán điện đến các hộ dân: 396 xã (Trong đó: có 386 xã Công ty bán điện cho toàn xã và 10 xã Công ty bán chung với các tổ chức bán điện khác như HTX, Công ty CP).

- Bàn giao trước thời điểm TT06: 280 xã;
- Bàn giao trong thời điểm TT06 và TT32 (từ năm 2010 đến nay): 116 xã.

1. Kết quả thực hiện việc hoàn trả vốn:

- Số công trình lưới điện hạ áp nông thôn bàn giao cho Công ty điện lực Thanh Hoá thực hiện theo hình thức tăng, giảm vốn là: 305 công trình thuộc 305 xã (Trong đó: 135 công trình được UBND tỉnh phê duyệt giá trị tăng giảm vốn là 37.595.247.733 đồng (do hồ sơ, chứng từ không đủ điều kiện để hoàn trả vốn theo quy định tại Khoản 1, Điều 3, Thông tư Liên tịch số 32/2013/TTLT-BCT-BTC);

- Số công trình lưới điện hạ áp nông thôn bàn giao theo hình thức có hoàn trả vốn là 08 công trình trên địa bàn 08 xã (Bao gồm: Xã Hoằng Trường huyện Hoằng Hóa; xã Đông Tiến huyện Đông Sơn; các xã: Thành Công, Thành Long, Thành Hưng, Thành An, Thạch Quảng, Thạch Cẩm huyện Thạch Thành); với tổng số tiền hoàn trả do dân đóng góp là 1.779 triệu đồng, vốn vay của HTX được hoàn trả là 196 triệu đồng.

Riêng xã Cán Khê, huyện Nhu Thanh, UBND tỉnh đang giao cho liên ngành, Tài chính, Công Thương và Công ty Điện lực Thanh Hóa xem xét trình Chủ tịch UBND tỉnh xem xét quyết định (văn bản số 6676/UBND, ngày 10/7/2015).

- Hiện tại còn 82 công trình điện thuộc 82 xã, trên địa bàn 05 huyện (Bao gồm: Nga Sơn, Thọ Xuân, Thiệu Hoá, Hậu Lộc, Ngọc Lặc) chưa xong bước hoàn thiện hồ sơ đề nghị Sở Tài chính, Công Thương và Công ty điện lực Thanh Hóa thẩm định cơ cấu nguồn vốn trình UBND tỉnh phê duyệt làm cơ sở hoàn trả vốn cho nhân dân.

Đến nay, số tiền phải hoàn trả cho dân và vốn vay của HTX như đã nêu trên, Công ty điện lực Thanh Hóa chưa thực hiện, lý do là đang chờ Tổng Công ty điện lực miền Bắc cấp để hoàn trả.

Công tác giao, nhận và hoàn trả vốn lưới điện hạ áp nông thôn được triển khai thực hiện đảm bảo theo quy định của TT 32. Tuy nhiên, tiến độ đang còn chậm, chưa dứt điểm như phản ánh của cử tri trong tỉnh.

Nguyên nhân cơ bản chủ yếu là:

- Khó khăn trong việc xác định cơ cấu nguồn vốn, do hồ sơ thực hiện đầu tư gốc không đầy đủ (nhiều địa phương việc huy động vốn dân góp là có thật nhưng không có hoặc không còn hồ sơ).

- Việc đầu tư lưới điện hạ áp nông thôn của các xã trước không tuân thủ theo đúng quy định nhà nước, nhất là những công trình điện do các UBND xã tự huy động vốn để thực hiện trước những năm 1990 (chủ yếu đầu tư công trình bằng hình thức khoán trọn gói), công trình đầu tư xong không có hồ sơ phê duyệt cũng như thanh quyết toán. Mặt khác, việc lưu trữ hồ sơ của UBND các xã không đảm bảo, không có tính kế thừa qua các nhiệm kỳ. Vì vậy, sau một thời gian dài, hồ sơ đã bị thất lạc.

Từ đó, Hội đồng định giá TSLĐHANT các huyện lúng túng trong việc xác định cơ cấu nguồn vốn của công trình (thiếu hồ sơ gốc, không đủ cơ sở pháp lý để Hội đồng định giá phê duyệt, và có phê duyệt cũng không đủ điều kiện để ngành điện hoàn trả vốn vì không có hoặc không đủ các chứng từ, hoá đơn thu tiền từ các hộ dân như TT32/TTLT quy định).

Để khắc phục khăc trên, ngày 20/8/2013 UBND tỉnh có văn bản số 6508/UBND-CN về việc bàn giao và hoàn trả vốn đầu tư lưới điện hạ áp nông thôn; theo văn bản, “trường hợp các công trình không còn hồ sơ, chứng từ, giấy tờ chứng minh có vay, đóng góp (nhưng không đầy đủ) thì UBND huyện, thành

phố, thị xã tập hợp hồ sơ gửi Liên ngành: Sở tài chính, Sở Công Thương, Công ty Điện lực Thanh Hoá để tổng hợp, xem xét cụ thể từng hồ sơ, tham mưu cho UBND tỉnh quyết định việc hoàn trả vốn”.

2. Giải pháp đẩy nhanh tiến độ bàn giao vốn:

Để việc giao, nhận và hoàn trả vốn đầu tư lưới điện hạ áp nông thôn trên địa bàn tỉnh hoàn tất cơ bản trong năm 2015, Sở Công Thương đề nghị Hội đồng nhân dân và UBND tỉnh một số giải pháp sau:

- Có văn bản nhắc nhở các huyện (5 huyện) gồm: Nga Sơn, Thọ Xuân, Thiệu Hoá, Hậu Lộc, Ngọc Lặc khẩn trương tổng hợp hồ sơ hoàn trả lưới điện hạ áp trên địa bàn gửi liên ngành: Sở Tài chính, Sở Công Thương và Công ty điện lực Thanh Hoá để liên ngành xem xét, thẩm định trình UBND tỉnh quyết định phương thức hoàn trả (riêng huyện Nga Sơn đã có lịch làm việc với liên ngành vào ngày 09; 10 tháng 7 năm 2015);

- Có văn bản yêu cầu Công ty Điện lực Thanh Hoá lập kế hoạch vốn hoàn trả báo cáo Tổng Công ty Điện lực Miền Bắc và khẩn trương hoàn trả vốn đầu tư lưới điện hạ áp nông thôn đã có quyết định phê duyệt của Chủ tịch UBND tỉnh;

- Đề nghị UBND các huyện, thị, thành phố phải tích cực tuyên truyền, giải thích đến các hộ dân trên địa bàn hiểu về chính sách và các điều kiện để thực hiện hoàn trả vốn, lý do không được hoàn trả vốn lưới điện hạ áp nông thôn để nhân dân hiểu và chia sẻ với những khó khăn trong việc thực hiện hoàn trả vốn.

II. Câu hỏi 2:

1. Về quy hoạch chợ: Theo quy hoạch phát triển chợ đến năm 2020, định hướng đến năm 2025, phê duyệt theo Quyết định số 606/UBND ngày 06/3/2014 của UBND tỉnh, mạng lưới chợ tỉnh có 594 chợ (Gồm: 19 chợ hạng I, 53 chợ hạng II và 522 chợ hạng III; với 572/637 xã, phường, thị trấn có chợ).

2. Về phát triển chợ hiện nay: Tính đến thời điểm 30/6/2015, toàn tỉnh có 433 chợ đang hoạt động, cụ thể:

- Về cấp loại: 9 chợ hạng I, 33 chợ hạng II và 391 chợ hạng III;

- Về tính chất: 14 chợ đầu mối, chuyên doanh và 419 chợ dân sinh;

- Về loại hình: 289 chợ thường nhật, và 144 chợ phiên;

- Về địa bàn: 54 chợ khu vực đô thị, 373 chợ khu vực nông thôn và 6 chợ khu vực biên giới;

- Về mức độ đầu tư: 53 chợ kiên cố, 254 chợ bán kiên cố và 126 chợ tạm;

- Ngoài ra, một số địa phương vẫn còn chợ cát, họp theo nhóm, trái quy hoạch.

3. Về tình hình đầu tư và chuyển đổi mô hình quá lý chợ:

- Về đầu tư: Giai đoạn từ 2003 đến 2015, xây mới 45 chợ; cải tạo, nâng cấp, mở rộng, di dời 100 chợ, với tổng kinh phí đạt khoảng trên 694 tỷ đồng, từ nhiều nguồn vốn khác nhau. Cụ thể:

Đơn vị tính: Tỷ đồng

Số TT	Nguồn vốn	Số tiền	Ghi chú
1	Ngân sách TW hỗ trợ có mục tiêu	21,3	
	- Vốn Chương trình 135	9,6	
	- Vốn Chương trình 257	11,7	
2	Vốn Ngân sách địa phương (tỉnh, huyện, xã)	142,0	
3	Vốn xã hội hóa (Doanh nghiệp, HTX)	43,6	
4	Huy động khác (các tổ chức tài trợ như WB và nhân dân đóng góp....)	95	
	Tổng	694,3	

- Về công tác chuyển đổi chợ: Thực hiện Nghị định 02/CP và Nghị định 114/CP của Chính phủ về quản lý, phát triển chợ, tính đến thời điểm 30/6/2015, tỉnh ta đã chuyển đổi được 41 chợ, đạt 9,47% số chợ đang hoạt động sang mô hình doanh nghiệp, HTX quản lý, kinh doanh khai thác chợ. Một số chợ sau khi chuyển đổi mô hình đã phát huy hiệu quả tốt như: Chợ Tây Thành, chợ Quảng Thắng, chợ Điện Biên, TP Thanh Hóa, chợ Trịnh, huyện Thiệu hóa, chợ Phố Châu, chợ Lam Sơn, huyện Ngọc Lặc.

Theo quy định của Nghị định 02/CP, đến 31/12/2012 các địa phương phải chuyển đổi xong 100% các chợ đang hoạt động. Như vậy, theo quy định thì tỉnh ta chưa thực hiện đúng yêu cầu của. Tuy nhiên, Thanh Hóa là tỉnh đứng đầu các địa phương toàn quốc (trừ các thành phố lớn) có số chợ được chuyển đổi nhiều nhất. Có một số tỉnh cho đến thời điểm này chưa chuyển đổi được chợ nào, như tỉnh Ninh Bình, Quảng Bình, Quảng Trị, Lào Cai, Sơn La, Bắc Ninh.....

- Bên cạnh những kết quả đạt được về phát triển chợ như đã nêu trên, vẫn còn một số chợ sau khi được đầu tư xong nhưng không hoạt động, gây lãng phí nguồn vốn đầu tư. Cụ thể như: Chợ Già mới, huyện Hoằng Hoá; chợ Cao, huyện Ngọc Lặc; chợ Trung tâm xã Quảng Thái, huyện Quảng Xương; chợ Nga Thanh, huyện Nga Sơn (Theo kết quả Báo cáo rà soát quy hoạch chợ nông thôn mới nhất ngày 29/6/2015 của Sở Công Thương). Tình hình các chợ như sau;

Chợ Già mới, xã hoằng Kim, huyện Hoằng Hóa được đầu tư từ 2011, bằng nguồn vốn của nhà đầu tư là Công ty CP Đầu tư xây dựng thương mại Việt Hung; chợ Cao, huyện Ngọc Lặc, đầu tư từ 2011, bằng nguồn vốn ngân sách xã; chợ Quảng Thạch, huyện Quảng Xương, đầu tư từ 2004, bằng nguồn vốn CT257; chợ Nga Thanh, huyện Nga Sơn, đầu tư cuối 2008, bằng ngân sách xã và huyện. Các chợ này sau đầu tư đến nay vẫn để không, không có người vào họp, gây lãng phí vốn cho nhà đầu tư và ngân sách nhà nước, gây bức xúc cho dư luận xã hội, làm mất lòng tin của nhà đầu tư.

Nguyên nhân của việc đầu tư xong chợ không hoạt động là:

a. Đối với chợ chợ Già mới, xã Hoằng Kim, huyện Hoằng Hóa (Đầu tư bằng nguồn vốn của doanh nghiệp):

- Việc đầu tư xây dựng chợ không gắn với công tác chuyển đổi mô hình tổ chức, quản lý, kinh doanh khai thác chợ theo Quyết định số 2417/QĐ-UBND ngày 13/7/2010 của UBND tỉnh về việc “Phê duyệt Đề án chuyển đổi mô hình tổ chức quản lý chợ tỉnh Thanh Hóa” (Nay là Quyết định số 4508/2012/QĐ-UBND ngày 27/12/2012 của UBND tỉnh).

- Trước khi đầu tư, nhà đầu tư đã không lập phương án chuyển đổi chợ theo quy định; sau đầu tư, nhà đầu tư có lập phương án chuyển đổi chợ, tuy nhiên, trong phương án không có giải pháp bố trí các hộ tiểu thương đang kinh doanh tại chợ Già cũ sang chợ Già mới để có cơ sở triển khai thực hiện, nhằm tạo sự đồng thuận giữa nhà đầu tư với các hộ tiểu thương. Một khía cạnh giá thu phí trong phương án không phù hợp với quy định tại QĐ 4554/UBND của UBND tỉnh về việc ... (Giá trong phương án cao hơn quy định).

- Công tác phối hợp chỉ đạo, điều hành của các cấp ủy, chính quyền xã, huyện thiếu thống nhất (đã có chợ Già mới nhưng vẫn còn tồn tại chợ Già cũ), đồng thời không có giải pháp để giải quyết dứt điểm tồn tại phát sinh sau đầu tư.

- Chưa làm tốt công tác tuyên truyền vận động nhân dân, về chủ trương chuyển đổi mô hình tổ chức, quản lý, kinh doanh, khai thác chợ theo tinh thần chỉ đạo của Chính phủ và UBND tỉnh.

b. Đối với các chợ còn lại được đầu tư bằng nguồn vốn ngân sách Nhà nước:

- Công tác quy hoạch, xây dựng chợ không gắn với tập quán, thói quen sinh hoạt và điều kiện thực tế của từng địa phương.

- Chính quyền xã, huyện chưa thực hiện tốt công tác tuyên truyền, vận động và quản lý nên các chợ sau khi đầu tư đã không phát huy được hiệu quả, dẫn đến chợ bị bỏ không, lãng phí nguồn vốn của nhà nước và xã hội.

- Ngoài các nguyên nhân trên, còn có nguyên nhân xây dựng chợ theo phong trào hoặc đầu tư chỉ để có chợ mà không tính đến có hiệu quả đầu tư hay không.

- Một nguyên nhân cơ bản nữa là: Công tác tham mưu cho UBND tỉnh về lĩnh vực phát triển chợ, theo quy định thuộc trách nhiệm của Sở Công Thương. Tuy nhiên, thời gian qua về đầu tư phát triển chợ trên địa bàn tỉnh lại không chỉ có Sở Công Thương là đầu mối mà thuộc rất nhiều đơn vị như: Sở KHĐT, Sở Xây dựng, Sở TN&MT, UBND các xã và các huyện vì vậy rất khó quản lý thống nhất. Tuy nhiên quá trình kiểm tra, phát hiện, Sở Công Thương lại không có tham mưu kịp thời cho UBND tỉnh để khắc phục tình trạng trên.

Giải pháp khắc phục trong thời gian tới:

- Tích cực tuyên truyền vận động nhân dân, nhất là các hộ tiểu thương về chủ trương của Nhà nước trong việc chuyển đổi chợ, về thực hiện văn minh trong thương mại để nhân dân ủng hộ việc kinh doanh, mua bán tại chợ đã được đầu tư.

- Các cấp ủy, chính quyền xã/huyện, nghiêm túc và cương quyết xóa bỏ các tụ điểm chợ không có trong quy hoạch nhất là các chợ cát.

- Đối với 3 chợ được đầu tư bằng nguồn vốn ngân sách nhà nước cần có phương án chuyển đổi để kêu gọi các doanh nghiệp tham gia tổ chức, quản lý, kinh doanh, khai thác chợ để tăng cường hiệu quả đầu tư chợ.

- Đối với chợ Già thì cấp ủy, chính quyền xã, huyện và các ngành, thực hiện đầy đủ và nghiêm túc chỉ đạo tại văn bản kết luận của UBND tỉnh số 62/UBND, ngày 11/5/2015.

- Sở Công Thương sẽ tăng cường hơn nữa công tác quản lý nhà nước về phát triển chợ, theo đó tham mưu cho UBND tỉnh các giải pháp tháo gỡ kịp thời những tồn tại, phát sinh mới. Chấm dứt tình trạng chợ xây xong không có người họp.

Đề xuất, kiến nghị

Nhằm thống nhất về công tác quản lý, phát triển chợ trên địa bàn tỉnh, đặc biệt công tác đầu tư xây dựng mới, nâng cấp, cải tạo, di dời chợ, Sở Công Thương kiến nghị HĐND tỉnh, UBND tỉnh, Chủ tịch UBND tỉnh: *Giao Sở Công Thương là đầu mối chủ trì tiếp nhận các dự án đầu tư xây dựng mới, nâng cấp, cải tạo, mở rộng, di dời chợ trên địa bàn tỉnh của các tổ chức, cá nhân như Điều 2, QĐ 606/UBND tỉnh về Quy hoạch phát triển chợ.*

Trên đây là Báo cáo trả lời chất vấn của Sở Công Thương, tại kỳ họp 13, HĐND tỉnh khóa XVII. Kính Báo cáo HĐND tỉnh./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, QLTM, QLĐN.

GIÁM ĐỐC

Hoàng Văn Hùng